

ÉLETFA Segítő Szolgálat Egyesület

4025 Debrecen, Török Bálint u 4.

Tel./fax: 52/320-180

E-mail: info@eletfaegyesulet.hu

www.eletfaegyesulet.hu

SZAKMAI PROGRAM

A szervezet bemutatása:

Az ÉLETFA Segítő Szolgálat Egyesület (www.eletfaegyesulet.hu) közel két évtizede dolgozik a közösségfejlesztés, a közösségi munka, az önkéntesség és a szociális szolgáltatások fejlesztése területén, az első tizenöt évben elsősorban Debrecen-Csapókert városrészben, Debrecenben, 2005-től azonban kiterjesztettük tevékenységeinket Hajdú-Bihar megyére és az Észak-alföldi régióra, majd 2006-tól a Trialóg Együttműködés (www.trialog.hu) megalapításával az Észak-magyarországi régióra is. Továbbá részt veszünk országos (Közösségi Kezdeményezéseket Támogató Szakmai Hálózat – [KÖZTÁMHÁLÓ](#), Settlement mozgalom) munkájában és nemzetközi programokban, projektekben és szervezetekben (IFS, CEV).

Egyesületünk missziója, hogy hiszünk az összetartó, befogadó és közösségi alapú társadalom erejében, melyhez közösségfejlesztéssel, valamint az önkéntesség, az aktív állampolgáriság, az európaiság eszméjének elterjesztésével, megerősítésével járulunk hozzá. Célunk a társadalomban felmerülő problémákra, speciális igényekre megoldásokat találni új módszerek kifejlesztésével, alkalmazásával, elterjesztésével.

Az ÉLETFA Segítő Szolgálat Egyesület piacvezető nonprofit képző és fejlesztő központot működtet az Észak-Alföldi régióban, melynek profilja a közösségfejlesztés, az önkéntesség. Közösségfejlesztő tevékenységeinket a régióban, az Életfa Önkéntes Centrum szolgáltatásait a megyében vehetik igénybe az egyének, közösségek, szervezetek, intézmények, önkormányzatok.

ÉLETFA Segítő Szolgálat Egyesület

4025 Debrecen, Török Bálint u 4.

Tel./fax: 52/320-180

E-mail: info@eletfaegyesulet.hu

www.eletfaegyesulet.hu

A javasolt program rövid leírása:

A közösségfejlesztési folyamat során célunk a lakosság aktivizálása, majd a problémák felismerésével és nyilvánossá tételével a közösségben megfogalmazandó feladatok felismertetése, tervezése és közösségi megoldások elindítása.

A problémák feltárása során alternatívákat dolgozunk ki a helyi lakossággal és szervezeteivel közösen, a közösség értékeire építve együtt keressük a megoldásokat. A folyamat – mely akár több évig is eltarthat - végére képessé tesszük az embereket arra, hogy saját maguk ismerjék fel, találják meg az erőforrásaikat és oldják meg a problémáikat.

A megvalósításban egyesületünk, továbbá a Közösségfejlesztők Egyesületének, valamint a Debreceni Egyetem Szociológiai és Szociálpolitikai Tanszék szakemberei és önkéntesei, egyetemi hallgatók vesznek részt, bevonva a helyi szakembereket, továbbá a helyi önkormányzat, intézmények, szervezetek, lakosság képviselőit.

A program indoklása és célja:

A programot az indokolja, hogy Magyarországon települési szinten egyre élesebb és mélyebb a többségi és kisebbségi társadalom közötti ellentét és különbség, a keletkezett problémákat az eddig alkalmazott megközelítések és módszerek nem voltak képesek kezelni. Súlyos gond a mélyszegénység, ezen belül különböző térségekben és településeken a cigányság nagy aránya és a halmozottan hátrányos helyzet és az egymásra torló szociális problémák.

Nemzetközi összehasonlításban rendkívül alacsony a közbizalom és a társadalmi tőke szintje, az állampolgári aktivitás. Az emberek alig ismerik még a saját szomszédjaikat is, nem beszélgetnek egymással, valamilyen okból nincs alkalmuk találkozásra egymással. Alig működik az alapvető, természetes segítő háló a településeken, sokszor az egymás szomszédságában élők között sem. Felmérések és elemzések azt jelzik, hogy a települések többségében kevésbé strukturált a helyi társadalom, nincsenek formalizált szervezetek, a szabadidős és önszervező csoportok száma alacsony, a szomszédsági munka, az önkéntes tevékenység koordinálása nem megoldott, gyenge a civil társadalom. A települési hátrányok nagymértékben csökkentik a társadalmi integráció esélyeit, ezért

ÉLETFA Segítő Szolgálat Egyesület

4025 Debrecen, Török Bálint u 4.

Tel./fax: 52/320-180

E-mail: info@eletfaegyesulet.hu

www.eletfaegyesulet.hu

kiemelt feladat (lenne) a helyi társadalmak önszerveződését segítő folyamatok, a helyi részvételen alapuló, aktivitásra épülő közösségi kezdeményezések támogatása.

Az egyesületünk által elindítandó közösségi munka a helyi kezdeményezéseket és a közös cselekvést segíti, ezáltal növeli az emberek tudatosságát, együttműködését, aktív részvételét a helyi közösségi folyamatokban. A közösségi kezdeményezések, az elinduló közösségi folyamatok a településeken felmerülő problémák megoldásához, az összetartó és befogadó társadalom kialakulásához, a továbbá a társadalmi konfliktusok megelőzéséhez illetve azok megoldásához járulnak hozzá. A közösségi munka mindezt társszakmák bevonásával (szociális, egészségügyi, oktatási, munkaügyi, vidékfejlesztési, stb.), azokkal együttműködve, az általuk elindított cselekvések, beavatkozások koordinációjának segítségével tudja megvalósítani.

A Hajdúhadházon elindítandó munka célja és alapelvei

Célok:

- Szemléletváltást kell elérni a településen.
- Párbeszéd és dialógus kialakítása különböző lakossági csoportok között.
- Produktív szociális munkát kell végezni.
- Aktivizáljuk a helyi lakosságot (magyarokat, cigányokat egyaránt).
- Hajdúhadház jövőképeinek közös (cigányok, magyarok, katolikusok, protestánsok, stb.) újraalkotása, segítve az elköteleződést egy új és közös cél felé, melyben mindenki szerepet találhat/kaphat/kereshet magának, ami ismert a településen és enged hozzátenni.
- Helyi aktív lakosság képessé tétele képzéseken keresztül. Ezen belül
 - o közösségi tervezés a település jövőjére vonatkozóan,
 - o helyi nyilvánosság szervezése,
 - o helyi konfliktusok helyi kezelése.
- Helyi cselekvések generálása.
- A folyamatról dokumentumfilm készül helyiek bevonásával.

ÉLETFA Segítő Szolgálat Egyesület

4025 Debrecen, Török Bálint u 4.

Tel./fax: 52/320-180

E-mail: info@eletfaegyesulet.hu

www.eletfaegyesulet.hu

Alapelvek:

- A megbékélés, egymás jobb/alaposabb megismerése, az együttélés közös szabályainak újraalkotása - egyfajta társadalmi szerződés kötése.
- Fontos az érintettek megszólítása, bevonása, a munka minden lépése és szakasza nyilvános és nyitott, bármikor, bárkinek van esélye a bekapcsolódásra.
- Komplex problémákra komplex megoldásokat kell keresni.
- A település egészével dolgozunk a közösségi munka megközelítésével és módszereivel: nem csak a cigányság problémájáról van szó, hanem az egész településéről.
- Fel kell tárunk a helyi problémákat, szükségleteket, erőforrásokat és ezek alapján kell a megoldások keresését elkezdeni, majd ehhez külső erőforrások is rendelkezhetők.
- A helyi erőforrásokat és igénybe vehető más forrásokat, beavatkozásokat összehangoltan és koncentráltan kell a problémák megoldására fordítani.

A program tartalma és időbeni ütemezése:

Első lépésben kialakítunk egy szakmai kört (Családsegítő, ÉLETFA, szociálpolitikus, cigányügy képviselője) mely megtervezi a folyamatot, a lépéseket, majd a helyi érintettekől (önkormányzat, intézmények, szervezetek, cigányság képviselői, magánszemélyek) létrehozunk egy olyan kört, mely dolgozik (egyfajta koordinációt ellátva, együttműködést biztosítva) a folyamatban a megoldásáért. Ez a grémium lenne a helyi operatív munka meghatározó szereplője.

2012. februárjától interjúzni fogunk Hajdúhadházon, melynek alapvető célja a hadháziak által meghatározott, a helyi közösségben meglévő problémák, értékek, lehetőségek feltárása. Az interjúzás során a település egészén igyekszünk minél több háztartást felkeresni, hólabda módszerrel megkeressük azokat a helyi, aktív embereket, akikre építve elindíthatjuk a közösségfejlesztési folyamatokat.

2012. áprilisától közösségi beszélgetéseket szervezünk, melyre meghívjuk a településen élőket, hogy közösen gondolkodjunk Hajdúhadház jövőjéről. Ezeken az alkalmakon fogjuk bemutatni az interjúzás eredményeit is, melyet eljuttatunk minden háztartásba. A közösségi beszélgetés alkalmat ad a felmerült problémák megvitatására, rendszerezésére, a prioritások felállítására és a lehetséges

ÉLETFA Segítő Szolgálat Egyesület

4025 Debrecen, Török Bálint u 4.

Tel./fax: 52/320-180

E-mail: info@eletfaegyesulet.hu

www.eletfaegyesulet.hu

megoldási módok feltérképezésére, a programok eltervezésére is. Ha szükséges, folytatjuk a közösségi felmérést.

Az interjúk eredményeit, tapasztalatait Hírlevél formájában eljuttatjuk minden háztartásba.

További lehetőségek, melyeket indíthatunk, fejleszthetünk:

- Részvételi videó, kép-hang, vagy éppen gyerekrajz, - mit szeretsz, mit nem szeretsz az itteni életben, mi a fontos neked, stb. Azon kívül, hogy érzelmi többletet ad, itt olyanok is kifejezhetik magukat plasztikusabban, akiknek nem elsődleges kenyeze az érvényesülésben a beszéd. Ezek egy része a háztartásokba visszajuttatott Hírlevél tartalmához is hozzáadhatna.
- Egy "Jövőműhely" előkészítése, mely ez esetben törekszik a nagy és reprezentatívhoz közeli települési létszámmra, mely szervezeten továbbgondolná a lehetőségeket, alapozva a közösségi felmérés első eredményeire.
- A jelenleg működő közös magyar-cigány programok továbbfejlesztése (fociznak, együtt utaznak, stb.).
- Az intézmények dolgozóinak képzése a közös munkára (óvodák, iskolák, stb.).
- A cigánytelepek infrastrukturális elmaradottságának mérséklésére elképzelés kidolgozása az érintettek és az önkormányzat bevonásával.
- Diákcsera program a településen belül, közösen használt terek megteremtése.

A folyamat további lépéseit a feltérképezési szakasz ismereteinek függvényében határozzuk majd meg.

Giczey Péter